

TKANINOVÉ KOMPENZÁTORY

rotatechnology

Tkaninové kompenzátory

Tkaninové kompenzátory jsou pružné propojovací elementy potrubí pro přenos plynných nebo sypkých médií. Mají za úkol zabezpečit správný chod zařízení, a to i v případě vibrací nebo v případech kdy dochází k tlakovým, teplotním nebo mechanickým posuvům potrubí. Kromě energetického průmyslu, který je jedním z největších uživatelů tkaninových kompenzátorů, nacházejí své uplatnění i v mnoho dalších odvětví průmyslu, včetně případů kde je potřeba se vypořádat s agresivním chemickým prostředím nebo s vysokými teplotami. Jsou to například rafinerie, cementárny, chemické závody, papírny cihelny a další.

Vlastnosti

- kompletní chemická odolnost vůči plynným i sypkým médiím
- široký rozsah použití
- výroba pouze z bez asbestových materiálů
- vysoká pevnost ohebné části díky vícevrstvé konstrukci
- individuální návrh, na základě teploty, tlaku média a předpokládaných mechanických pohybů

Pracovní podmínky našich kompenzátorů závisí na následujících faktorech:

Aplikace

Nejčastěji z námi nabízených kompenzátorů jsou používány kompenzátory vícevrstvé. Tato konstrukce umožňuje optimální pevnost, nepropustnost a odolnost vůči různým teplotám. Kompenzátory jednovrstvé konstrukce jsou používány v podmínkách, které vyžadují odpovídající chemickou odolnost např. incidence kondenzátu a par kapalin.

Rozsah nabízených služeb:

- zaměření přímo v místě instalace
- návrh kompenzátoru
- výroba měkkých dílů kompenzátoru (rukávce apod.)
- výroba ocelových dílů kompenzátoru
- instalace kompenzátoru
- technický dozor při instalaci

Druhy nabízených kompenzátorů:

Naše tkaninové kompenzátoři mohou mít tvar kruhový, obdélníkový nebo průřeh obdélníku v kruhu. Jednotlivé druhy kompenzátorů se aplikují v závislosti na tvaru přírubového spoje a dále dle těchto pracovních podmínek:

- práce v přetlaku nebo podtlaku
- kolísání tlaku
- teplota (v případě vysoké teploty, je nutné použít kompenzátor s izolací)
- velikost přenášených pohybů

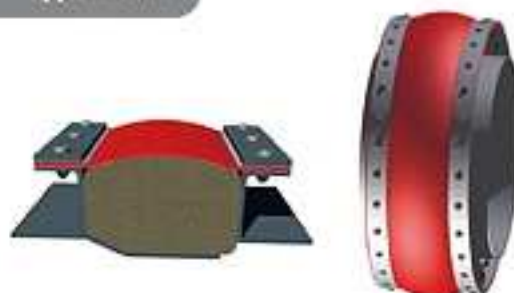
Základní typy kompenzátorů

Typ 001.1

Rukávový kompenzátor

Typ 001.2

Rukávový kompenzátor s integrovanou izolací

Typ 002.1

Přírubový kompenzátor

Typ 003.1

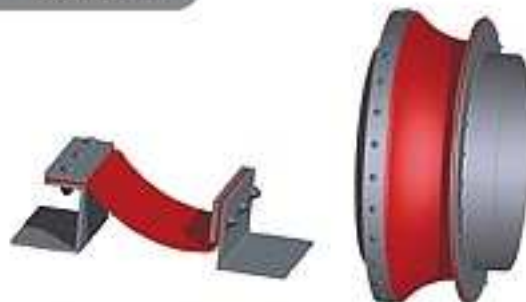
Harmonikový kompenzátor rukávový

Typ 003.2

Harmonikový kompenzátor přírubový

Typ 004.1

Kompenzátor rukávovo - přírubový

Základní typy tkanin používaných při výrobě kompenzátorů

TYP TKANINY	PRACOVNÍ TEPLOTA [°C]
Polyesterová tkanina	120
Polyamidová tkanina	150
Aramidová tkanina	280
Skleněná tkanina vlákno E	500
HT skleněná tkanina	700
Silika tkanina	1000
Keramická tkanina	1200

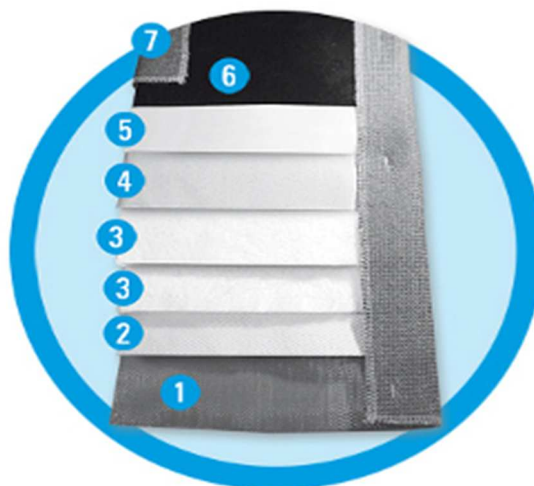

Tkaniny s elastomerovými a termoplastickými povlaky

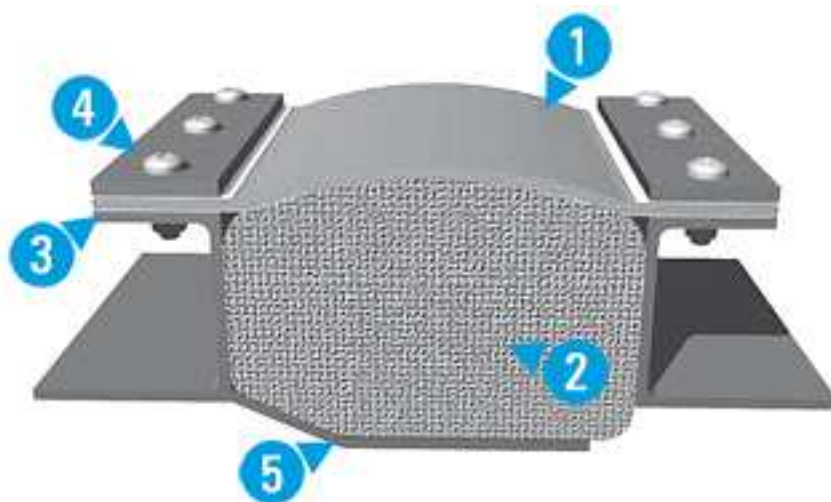
POVLAK	NOSNÁ TKANINA	PRACOVNÍ TEPLOTA [°C]	VLASTNOSTI
PVC	polyesterová tkanina	60	dobrá těsnost a mechanická odolnost v nízkých teplotách
EPDM	polyesterová tkanina	60	velmi vysoká mechanická a chemická odolnost
Silikon	polyamidová tkanina	150	tkanina se používá pro spoje, kde jsou vibrace v středním rozmezí teplot
Silikon	aramidová tkanina	250	velmi vysoká mechanická odolnost při zachování těsnosti v středním rozmezí teplot
FPM	skleněná tkanina	200	velmi vysoká chemická odolnost
PTFE	skleněná tkanina	260	velmi vysoká chemická odolnost

Příklad konstrukce vícevrstvého kompenzátoru

1. Nosné pletivo
2. Izolační textilie
3. Izolační rohož
4. Izolační textilie
5. Těsnicí fólie
6. Těsnicí textilie
7. Vyztužovací manžeta

Složení tkaninového kompenzátoru

1. Plynotěsný rukáv – elastický těsnicí rukávec kompenzátoru. Skládá se z izolační a nosné textilie a také z plynotěsné membrány.
2. Izolační sestava – jejím úkolem redukovat teplotu a ochránit těsnicí vrstvy před jejím vlivem. Dále zabraňuje hromadění prachu v kompenzátoru.
3. Příruba kompenzátoru – slouží pro připojení rukávce kompenzátoru k potrubí. Výška příruby závisí na teplotě média.
4. Přitahovací lamely - slouží k připevnění rukávce k přírubě kompenzátoru. Tloušťka a šířka lamel zajišťuje optimální upevnění rukávce a pevnost spoje.
5. Plechový usměrňovače toku - chrání měkké vrstvy kompenzátoru před poškozením, zabraňují průniku prachu do kompenzátoru, zvyšují účinnost toku média.

Kompensace tepelných a mechanických posuvů potrubí

Výběr typu kompenzátoru závisí na typu a velikosti přenášených pohybů, které mohou být jednosměrné nebo kombinované. Jejich úkolem je také kompenzovat vibrace, snížení nesouososti potrubí a potlačení šumu.

Axiální stlačení

Axiální protažení

Příčné vychýlení

Šikmá vychýlení

Točivá vychýlení

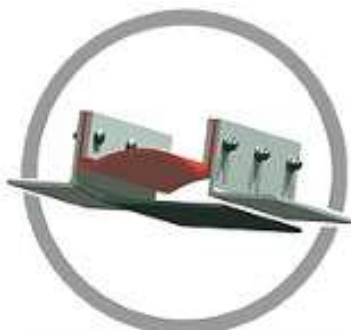
Konstrukce kovových usměrňovačů toku

Kovový usměrňovač toku je konstruovaný k vedení toku média požadovaným směrem. Jsou doporučovány zejména pro abrazivní média, velmi prašná média a rychle tekoucí média.

Konstrukce usměrňovače závisí na rozměru, typu a konstrukci potrubí.

Kovový usměrňovač toku
příšroubovaný k přírubě
kompenzátoru

Kovový usměrňovač toku
přivařený z jedné strany
k potrubnímu kanálu

Kovové usměrňovače toku
přivařené z obou stran k
potrubnímu kanálu

Kovový usměrňovač toku s
ochranou proti prachu

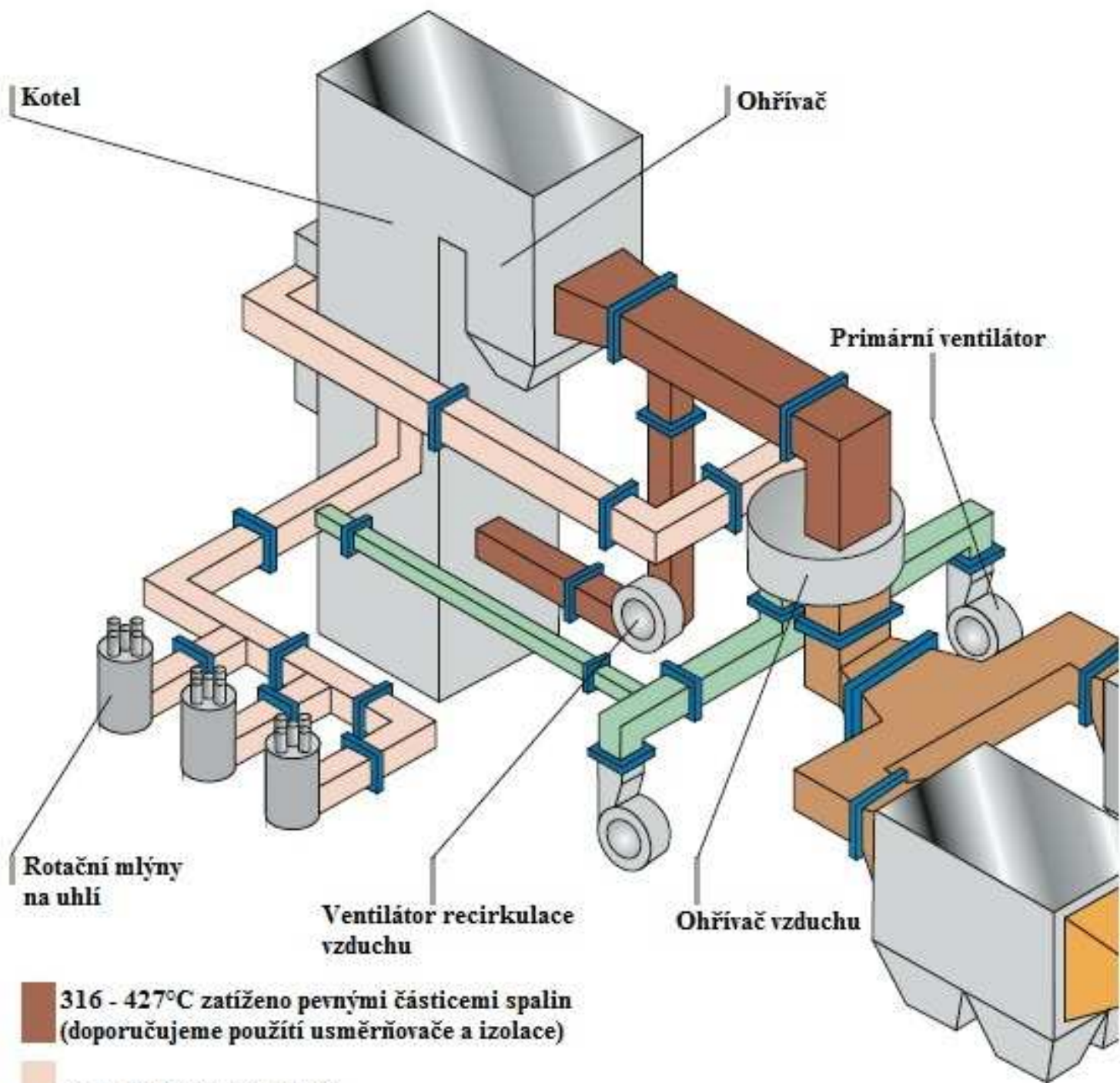

Kovový usměrňovač toku s
tzv. plovoucím kroužkem

Kovový usměrňovač toku
přivařený z jedné strany k
potrubnímu kanálu
(tvaru kužele nebo jehlanu)

TYPICKÉ POTRUBNÍ SYSTÉMY

316 - 427°C zatíženo pevnými částicemi spalin (doporučujeme použití usměrňovače a izolace)

316 - 371°C čistý vzduch

49 - 177°C zatíženo pevnými částicemi spalin (doporučujeme použití usměrňovače a izolace)

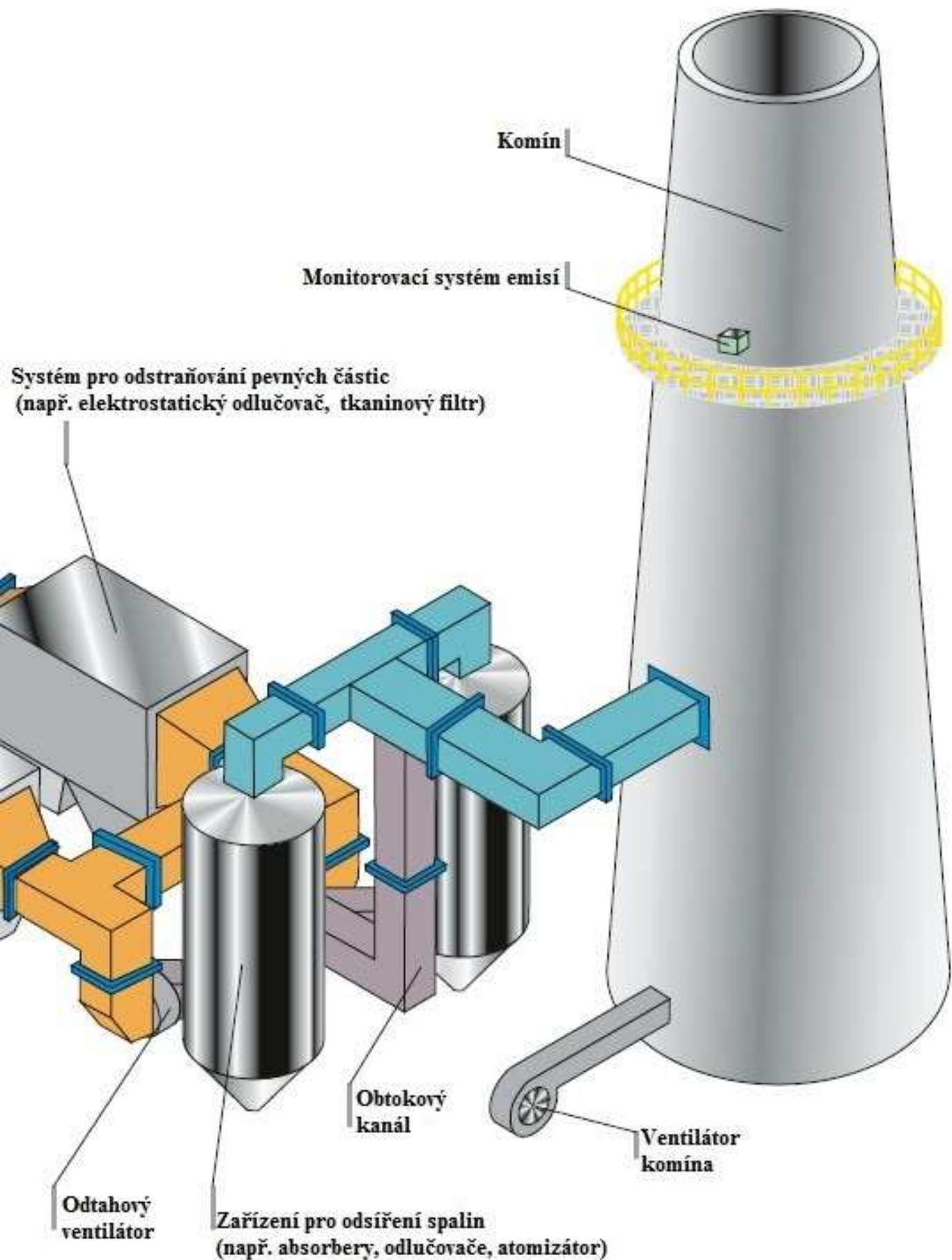
138 - 166°C spaliny s minimálním obsahem pevných částic

138 - 166°C kyselé spaliny (doporučujeme použít rám a rukávec s vysokou chemickou odolností)

49 - 82°C spaliny o teplotě rosného bodu kyselin (doporučujeme použít rám a rukávec s vysokou chemickou odolností)

Čistý vzduch o teplotě okolí

V UHELNÉ ELEKTRÁRNĚ

Návrh a použití kompenzátoru

Následující informace o zařízení a aplikaci, mohou mít zásadní význam na stabilitu a konstrukci kompenzátoru.

- oblast použití
- umístění
- okolní podmínky
- základní nebo maximální zatížení
- významné události stávajících a sousedních zařízení

Popis média

Projektant by měl určit typ paliva, obsah síry, a také všechny ostatní přísady jako jsou např. čističe nebo katalyzátory, kterých může být v instalaci použito. Též by mělo být známo pH v okolí kompenzátoru, a to zejména v případě, že medium je kyselé nebo zásadité. Pravděpodobnost kondenzace se stanoví porovnáním teploty rosného bodu s normální provozní teplotou. Dokonce i v instalacích, které obvykle pracují za vysoké teploty, může dojít ke kondenzaci, která vede k nadměrné korozi, a to v případě, kdy dochází k prostojům a opětovnému najetí. Ke stejným podmínkám může dojít i na vnější straně kovové konstrukce, což je třeba brát také v potaz. Dále je též potřeba určit abrazivní média, jako je například popílek. Odhadem se určí kumulace popílku v potrubí kanálu a vypočte se vlastní hmotnost za účelem zjištění maximálního zatížení kompenzátoru. Při návrhu kompenzátoru by se měl brát v úvahu i postup čištění potrubí (mytím, vysáváním apod.).

Teplota

Teploty mají zásadní vliv na výběr materiálů používaných při výrobě tkaninového kompenzátoru. Pro správnou volbu konstrukce kompenzátoru je potřeba znát následující teploty:

- normální provozní teplota
- maximální teplota a doba trvání
- okolní teplota (nejvyšší a nejnižší)
- teplota rosného bodu

Poznámka: Uvedení zbytečně vysoké maximální teploty může vést k nadměrnému použití bezpečnostních prvků, což může mít negativní vliv na ohebnost kompenzátoru, čemuž je potřeba se vyhnout.

Tlak a netěsnost kompenzátoru

Tkaninové kompenzátoři jsou obvykle konstruovány pro nízkotlaké potrubní systémy se jmenovitým tlakem do 400mBar. Tkaninové kompenzátoři jsou navrženy takovým způsobem, aby byly tak těsné, jak je v praxi běžné. Pokud se v potrubí objevuje neobvyklé množství tekutiny, nebo je požadavek na těsnost, lze použít speciální těsnicí materiály nebo těsnění při upevňování tkaniny, čímž dosáhneme požadovaného výsledku. Mýdlovým roztokem detekované malé úniky jsou v průmyslových aplikacích považovány za přijatelné. Při výměně textilní části lze úniky minimalizovat tím, že otvory pro šrouby se vyrazí až namísto instalace. S cílem zajistit optimální kvalitu připojení by šrouby upínacích lišt měly být utaženy utahovacím momentem poskytnutým výrobcem.

Posuvy potrubí kanálu

Je potřeba zadat všechny pohyby potrubí v důsledku tepelné roztažnosti a to při maximální teplotě tak i při maximální provozní teplotě. Je potřeba též zadat smrštění potrubí z důvodu např. odstavení výroby nebo chvění ventilátoru a potrubí, případně strukturální změnami způsobenými zatížením větrem nebo seismickými jevy. Abychom zjistili, zda existují vychýlení současně nebo odděleně, je potřeba zkontrolovat pohyby v různých směrech. Aby bylo zajištěno, že navržený kompenzátor je schopen vyrušit všechny kombinace pohybu, musí být specifikováno maximální odchýlení od středu potrubního systému.

Poptávkový formulář pro výběr kompenzátoru

ÚDAJE O UŽIVATELI					
Název a adresa společnosti:			Datum:		
Kontaktní osoba:			Název zařízení:		
			Telefon, e-mail:		
TYP KOMPENZÁTORU					
Typ 001.1 	Typ 001.2 	Typ 002.1 	Typ 003.1 	Typ 003.2 	Typ 004.1
Požadovaný typ kompenzátoru:					
Požadovaný materiál rámu kompenzátoru (materiál a tloušťka):					
Požadované množství:					
Eventuálně vlastní výkres kompenzátoru:					
POTŘEBNÉ ROZMĚRY PRO NÁVRH KOMPENZÁTORU					
$\phi / A \times B$	mm	mm	$\phi ID / A_{ID} \times B_{ID}$	mm	mm
$\phi K / A_K \times B_K$	mm	mm	$\phi OD / A_{OD} \times B_{OD}$	mm	mm
ootv. a počet ottv.	mm		C		mm
D	mm		E		mm
PARAMETRY PRÁCE					
Druh média:			Chemické složení spalin (sloučeniny síry, flouřu apod.):		
Prašnost:	ano / ne	Koncentrace prachu:			mg/Nm ³
Zrnitost prachu:	mm	Koncentrace sazí:			mg/Nm ³
Průtoková rychlost:	m/s	Směr proudění média (nahoru, dolů, horizontálně, šikmo nahoru, šikmo)			
Překročení rosného bodu:	ano / ne	Rosný bod:			°C
Druh kondenzátu (kyselý / neutrální / zásady):					
Pracovní teplota:		°C	Pracovní tlak:		mBar
Maximální teplota:		°C	Pracovní podtlak:		mBar
Okolní teplota:		°C	Kolisání tlaku:		ano / ne
Umístění kompenzátoru (např. sání ventilátoru, komin apod.):					
POSUN POTRUBÍ					
Axiální stlačení:		mm	Axiální protažení:		mm
Příčné vychýlení:		mm	Úhlová vychýlení:		°
Točivé pohyby:		mm	Vibrace:		
KOVOVÉ USMĚRŇOVAČE TOKU MÉDIA					
 přišroubované ke kovovému rámu kompenzátoru	 přivařené z jedné strany k potrubí kanálu	 přivařené z obou stran k potrubí kanálu	 s ochranou proti prachu	 s tzv. plovoucím kroužkem	 přivařené z jedné strany k potrubí kanálu tvaru kužel/jehlan
Požadovaný typ usměrňovače toku média:					
Požadovaný materiál usměrňovače toku média:					
Požadovaná tloušťka materiálu usměrňovače toku média:					
mm					
POZNÁMKY					

Rotatechnology s.r.o.
Nádražní 852
Židlochovice; 667 01
Tel.: +420 511 116 690
e-mail: info@rotatech.cz